СЕРІЯ «Дошкільна педагогіка»

УДК 373.24

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-3\(3\)-304-314](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-3(3)-304-314)

Заячківська Надія Михайлівна кандидат педагогічних наук, доцент, Відмінник освіти України, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, Львівський національний університет імені Івана Франка, 79005, м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7, тел.: (032) 239-47-65, e-mail: nadiya.zayachkivska@lnu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-8370-0197>

Мручок Мар'яна Іванівна студентка магістратури факультету педагогічної освіти, Львівський національний університет імені Івана Франка, 79005, м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7, тел.: (032) 239-47-65, e-mail: ivanmruchok@gmail.com

YOUTUBE-ПРОСТІР У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Анотація. Сучасні підходи до навчання та виховання дітей дошкільного віку вимагають впровадження інноваційних технологій. У статті порушено питання актуальності використання в освітньому процесі закладу дошкільної освіти інформаційно-комунікаційних технологій, а саме платформи YouTube. Вона надає можливості для розміщення в Інтернеті різноманітних відеоматеріалів, створюючи цим самим своєрідний YouTube-простір. Описано, які процеси сьогодення зумовили пошуки цих технологій та інструментів їх застосування, а також, з якими позитивними і негативними наслідками зустрічаються батьки та вихователі в результаті ознайомлення дітей з інтерактивним інформаційним простором. До позитивних сторін цього процесу належить те, що діти розвиваються за допомогою ігор, пісень, які перетворюють процес навчання в Інтернеті у невимушену дію. До негативних сторін необхідно віднести те, що не завжди можна простежити за вмістом та якістю дитячого контенту.

Розглянуто поняття медіакультури як невід'ємної складової загальної культури сучасної людини та підкреслено необхідність формування цієї культури з раннього віку під час перебування дитини в закладі дошкільної освіти. Досліджено, які відеоматеріали та канали створюють корисний і розвивальний контент на платформі YouTube для занять з дітьми в закладі дошкільної освіти та розкрито їхні характерні особливості.

У статті розглянуто популярні канали українською та частково англійською мовою, які варто використовувати в роботі з дітьми у закладі дошкільної освіти. Зокрема, описано такі канали як: “З любов'ю до дітей” – Дитячі пісні, “HeyKids”

– Дитячі пісні, “Казкарик”, “Ладоньки-ладоньки”, “Дитинство TV”, “Діма і машинки”, “Савусики”, а також деякі Youtube-канали англійською мовою: “Little Baby Bum” – Nursery Rhymes Kids Songs, “Super Simple Songs”, “Dave and Ava Nursery Rhymes”.

Визначено, що найпоширеніші жанри дитячого контенту “розпакування”, музичні канали, челенджі, пранки, розважальні шоу тощо викликають великий інтерес серед дитячої аудиторії та містять у собі великий виховний потенціал. Створення відповідного YouTube-простору з наповненням його якісним дитячим контентом є актуальним та доцільним у роботі вихователів дошкільного закладу освіти.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, YouTube-простір, YouTube-канал, платформа YouTube, контент, заклад дошкільної освіти, діти дошкільного віку.

Zayachkivska Nadiia Mykhailivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, General Pedagogy and Pedagogy of Higher School Department, Ivan Franko National University of Lviv, Tugan-Baranovsky St., 7, Lviv, 79005, tel.: (032)239-47-65, e-mail: nadiya.zayachkivska@lnu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-8370-0197>

Mruchok Mariana Ivanivna Student of Master Degree, Ivan Franko National University of Lviv, Tugan-Baranovsky St., 7, Lviv, 79005, tel.: (032) 239-47-65, e-mail: ivanmruchok@gmail.com

YOUTUBE-SPACE IN THE PRESCHOOL

Abstract. Modern approaches to education and upbringing of preschool children require the introduction of innovative technologies. The article raises the issue of the relevance of the use of information and communication technologies in the educational process of preschool education, namely the YouTube platform. It provides the opportunities to post a variety of videos on the Internet, thus creating a unique YouTube space. It describes what processes of today have led to searching these technologies and tools of their application and what positive and negative consequences parents and educators face as a result of acquainting children with the interactive information space. The positive aspects of this process include the fact that children develop through games, songs, which turn the process of learning on the Internet into a relaxed action. The negative aspects are that it is not always possible to trace the content and the quality of children's content.

The concept of media culture as an integral part of the general culture of modern man is considered and the need to form this culture from early age during the child's stay in preschool is emphasized. It was researched which videos and channels create useful and developmental content on the YouTube platform for classes with children in preschool and revealed their characteristics.

The article considers the popular channels in Ukrainian and partly in English, which should be used in working with children in preschool. In particular, such channels as: “With love to children” - Children's songs, “HeyKids” - Children's songs, “Kazkaryk”, “Palms-palms”, “Childhood TV”, “Dima and cars”, “Savusyky”, and some Youtube channels in English: “Little Baby Bum” – Nursery Rhymes Kids Songs, “Super Simple Songs”, “Dave and Ava Nursery Rhymes”.

It is determined that the most common genres of children's content "unpacking", music channels, challenges, pranks, entertainment shows, etc. arouse great interest in children and have a great educational potential. Creating an appropriate YouTube space with high-quality children's content is relevant and appropriate in the work of preschool educators. After reading this article, you will be able to immerse yourself in the children's YouTube media space, get acquainted with it and determine for yourself its positive and negative sides.

Keywords: information and communication technologies, YouTube space, YouTube channel, YouTube platform, content, preschool education institution, preschool children.

Постановка проблеми. Сучасні зміни у світі зумовлюють появу низки таких процесів як: технологізація, інформатизація та глобалізація, що зачіпають усі сфери людської діяльності, зокрема, однієї з найважливіших – освіти. Це викликає потребу в урізноманітненні методів і прийомів навчання та виховання, пошуку нових інструментів педагогічної діяльності. Одним з них є використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), зокрема, YouTube-простору.

Доцільність використання YouTube-простору в освітній діяльності є прикладом саме такої інновації, що підтверджено нормативно-правовою базою. Так, у Базовому компоненті дошкільної освіти в освітній лінії “Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі. Комп’ютерна грамота”, що є складовою варіативної частини, зазначається про ознайомлення дошкільників із комп’ютером та загалом про формування цифрової компетентності [1].

Те, що діти все більше часу проводять у медіапросторі, є однією з реальностей сучасності. На сьогодні використання інформаційно-комунікаційних технологій є невід’ємною ознакою освітнього процесу. Однак варто зазначити, що це має свої як позитивні, так і негативні наслідки.

До позитивних сторін цього процесу належить те, що перегляд YouTube-каналів, навчання в Інтернеті стає для дошкільнят невимушеною дією; за допомогою ігор, пісень, вправ вони опановують важливі для свого розвитку навички.

Що стосується негативних сторін перебування дітей у медіапросторі, насамперед треба відзначити те, що батьки не завжди можуть простежити за якістю та вмістом контенту, який споживають їхні діти. Особливості дитячого віку в цей період полягають в тому, що діти, як “губка”, вбирають у себе весь матеріал із навколишнього середовища не в змозі відсіювати непотрібне та шкідливе. Так, на основі досліджень у 60-х роках було доведено, що діти

спостерігають за іншими і вчаться у них. Ті, які переглядали телевізійну передачу про пластикову ляльку “Бобо”, з якою в ній поводитись доволі агресивно, проявляли таку ж агресію до їхніх іграшок частіше, ніж ті, що не дивились цієї передачі [4].

Сьогодні можна спостерігати тенденцію, коли діти проводять занадто багато часу з гаджетами, що шкодить їхньому фізичному та психічному здоров’ю. Адже інколи віртуальний світ замінює дітям реальний, і це дуже прикро. Саме тут і полягає завдання батьків: слідкувати за таймінгом та навчати цьому дітей, а також дати їм розуміння, що медіа не можуть замінити живе спілкування і реальний світ.

На думку багатьох дослідників, частиною загальної культури людини стає інформаційна культура [3], а отже, потрібно формувати цю культуру з раннього дитинства, коли малюки перебувають у закладі дошкільної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема використання YouTube-простору у вихованні дітей дошкільного віку та питань, що є дотичними до неї, знайшла відображення в дослідженнях низки науковців.

Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на формування особистості дитини дошкільного віку, особливості методів і прийомів у застосуванні цих технологій досліджено Н. Борак [3], О. Марковою [3] та ін.

Питання впливу на розвиток і формування психіки дітей дошкільного віку мультфільмів, особливостей їхнього відбору та основних ризиків розкриті у працях дослідників М. Саросенка [10], І. Малая [8], Д. Ребріної [9], Ю. Семеняко [11] та ін.

Важливою є також безпека дітей у соціальних мережах і саме це питання висвітлено у праці Н. Кухарської та В. Кухарського [7].

Контент дитячого блогінгу України відеохостингу YouTube досліджує О. Хобта [12]. Компоненти дитячої субкультури на YouTube-каналах, а також їх трансформацію ґрунтовно розкрито у дослідженні Н. Бедріної [2].

Однак проблема використання YouTube-простору у вихованні дітей дошкільного віку на сьогодні не є дослідженою в достатній мірі та потребує ширшого висвітлення.

Мета статті – проаналізувати контент YouTube-простору в закладі дошкільної освіти, який розрахований для дітей відповідного віку, та визначити характерні особливості кожного каналу.

Виклад основного матеріалу. Нормою сьогодення стало те, що не лише дорослі, але й малюки є активними споживачами медіапростору. Це зумовлено безперешкодним доступом до гаджетів та різних технічних засобів.

Медіакультура є невід’ємною частиною загальної культури сучасної людини. А її сприйняття починається змалку. Якщо говорити про визначення поняття “медіакультура”, то його тлумачення подається у Концепції впровадження медіаосвіти в Україні і означає сукупність інформаційно-комунікаційних засобів, що функціонують у суспільстві, знакових систем, елементів культури комунікації, пошуку, збирання, виробництва і передачі

інформації, а також культури її сприймання соціальними групами та соціумом у цілому [6].

Що стосується певних вікових рамок та норм для початку ознайомлення з медіакультурою, то дослідники визначають, що найбільш сприятливим для виховання основ культури використання медіапродукції є старший дошкільний вік. Це все завдяки таким психологічним особливостям, як: інтенсивний розвиток пізнавальних процесів, поступовий перехід від синкретизму думок до диференційованого сприймання дійсності, пізнавальна активність, здатність до оцінного ставлення дитини до себе та інших [11].

Вивчення питання дошкільного дитинства в аудіовізуальному мистецтві зумовлено і теперішнім станом речей у світі, зокрема, ситуацією в умовах пандемії. Постійні локдауни, карантинні заходи, що несуть собою вимушену ізоляцію, викликають потребу шукати альтернативні засоби у вигляді візуальної культури, яка йде на противагу текстово-вербальній.

Найпоширенішим медіапростором, який містить різноманітні відеоматеріали для дітей, є платформа YouTube. Однак, варто зазначити, що необхідність “фільтрації” небажаного і шкідливого матеріалу для малюків, який міститься на просторах цього відеохостингу, зумовила створення окремого сервісу YouTube Kids. Саме завдяки ньому діти безпечно та зручно досліджують світ, а батьки можуть бути спокійні, що їхні діти не почерпнуть жодних речей, які би могли їм завдати шкоди.

Що ж саме являє собою YouTube-простір для дітей дошкільного віку? Основну масу складають канали, що містять розвивальні пісні та мультфільми, казки (“HeyKids” – Дитячі пісні, “З любов’ю до дітей” – Дитячі пісні, “Ладоньки-ладоньки”, “Ukranimaua”, “Казкарик”, “Казки українською мовою”, “Little Baby Bum” – Nursery Rhymes Kids Songs, “Super Simple Songs”, “Dave and Ava Nursery Rhymes” тощо); відеоролики дітей-блогерів, що мають велику популярність серед найменших, та розважальні шоу (“Савусики” на каналі Savko Studio, “Діма і машинки” тощо).

Так, Н. Бедріна зазначає, що на сьогодні найпопулярнішими жанрами дитячих каналів на YouTube є: unpacking (розпакування), DIY (Do It Yourself, зроби сам), музичні канали, челенджі (виклики), пранки (розіграші) [2]. Це можна підтвердити на підставі аналізу переглядів таких відео та кількості підписників на каналах. Наприклад, відео з розпакування іграшки на Savko studio, що є відносно новим каналом на YouTube, зібрало до двох тисяч переглядів за невеликий проміжок часу, а канали зарубіжних дітей-блогерів, які займаються цією справою вже доволі великий період і заробили велику багатомільйонну аудиторію, збирають десятки мільйонів переглядів за лічені дні. Наші вітчизняні маленькі блогери теж не залишаються осторонь, а найпоширенішим відео-каналом для дітей є “Діма і машинки”, який був створений у недалекому 2019 році його батьками і які є його власниками. На сьогодні кількість його користувачів складає 2,16 млн., і він посідає першу сходинку серед YouTube простору для дітей.

Популярні україномовні канали з піснями та мультфільмами теж налічують чималу кількість підписників та переглядів під кожним відео, а їх кількість зростає з кожним днем. Так, YouTube-канал “З любов’ю до дітей - Дитячі пісні” вважається одним з найактуальніших і нараховує 996 тис. користувачів.

Надалі детальніше розглянемо найпоширеніші та найцікавіші канали, аналізуючи їх та шукаючи саме ту “родзинку”, яка найбільше припала до душі маленьким глядачам. Зосередимо свою увагу насамперед на аналізі україномовних каналів, оскільки останнім часом відбувається швидкий та активний розвиток якісного контенту державною мовою.

“З любов’ю до дітей” – Дитячі пісні. Як зазначалося раніше, це один із найпопулярніших українських каналів. Він існує вже десять років і налічує величезну скарбничку пісень, розвивальних відео та мультфільмів, цікаві абетки і руханки. Кількість переглядів цього каналу складає 937 181 664. Канал буде корисний як для вихователів закладів дошкільної освіти, так і для батьків та їхніх малюків. Адже він містить матеріал, який допоможе закріпити вивчення кольорів, абетки, чисел, читання по складах та багато інших важливих речей. Весь матеріал на каналі зручно поділений на збірки (“Літо”, “Дитячі Пісні і Мультфільми”, “Авто Мобільчик”, “Ослик”, “Зайчєня” тощо) та має на меті навчити дітей позитивно думати, робити добро ближнім і бути чуйними.

“HeyKids - Дитячі пісні”. Канал створений 24 липня 2014 року і налічує 443 тис. користувачів та 178 640 376 переглядів. В описі до каналу зазначено, що його автори намагаються створити найякісніші дитячі відео з 3D-анімацією, музикою, котра подобається дітям, у виконанні високопрофесійних співаків. Канал є справжнім “світом веселощів”, який закликає дітей розважатись за допомогою цікавих пісень та барвистої анімації, яка захоплює увагу глядачів з першої хвилини. Це ще одна чудова музична розвивальна скарбничка для вихователів закладів дошкільної освіти та вчителів початкових класів. До прикладу, якщо у вас заняття з математики, то мультиплікаційна пісенька “10 зайчиків” чудово стане у пригоді для навчання лічби.

“Казкарик”. Цей канал існує вже п’ять років та нараховує 211 тис. користувачів. Автор каналу самостійно створює короткі мультфільми, які можуть з легкістю заохотити дитину прибирати та допомагати іншим, сприяють її розвитку. На каналі є також вдала анімація на віршик П. Воронька “Їжачок-хитрячок”, яка не залишить байдужим навіть дорослих.

Для зручності всі відео на каналі поділені на збірки, кількість яких є достатньою та задовільняє будь-які смаки, а найголовніше це допоможе педагогові швидко і легко підібрати відповідний матеріал для навчально-виховної роботи.

“Ладоньки-ладоньки”. Це ще один вартісний канал, який створений 8 лютого 2018 року і є відносно новим. Він налічує 112 тис. підписників та 51 630 207 переглядів. Канал містить цікаві розвивальні мультфільми та відео для найменших, кількість переглядів яких від 1 до 5 млн. Так, збірник для дітей про тварин переглянуло понад 5 млн. користувачів, а отже, це цікавий та якісний

контент.

Дитинство TV. Цей професійний канал для малюків від 2-ох до 8-ми років створений 12 червня 2014 року. Автори каналу докладають значних зусиль для того, щоб зробити його цікавим і захопливим. Вони модернізують класичні народні українські дитячі пісні, перекладають світові хіти з інших мов та створюють свої авторські колискові. Канал містить нові мультфільми, які однозначно захоплять малюків своїм неординарним сюжетом.

Нами розглянуто деякі з найпопулярніших каналів із розвивальними відео та мультфільмами для дітей дошкільного віку. Однак окремої уваги заслуговують розважальні шоу та відеоблоги для малят, які теж користуються чималим попитом на ринку віртуального простору.

Одним з найвідоміших україномовних каналів для дітей дошкільного віку є **“Діма і машинки”**. Чому ж він так полюбився маленькій аудиторії? Його успіх полягає в тому, що головний герой цього каналу – хлопчик Діма, який допомагає машинкам, ремонтує речі, подорожує на літаку, розповідає веселі історії. А ще Діма разом зі своїм батьком роблять “розпакування”, що є одним із найпопулярніших жанрів відео на YouTube. Відео на каналі легкі для сприйняття, веселі, кумедні, а насамперед, навчальні.

Не менш цікавим розважальним шоу для малюків є **“Савусики”** на каналі Savko studio. Його створив Назар Савко – поет, співак, композитор, автор відомої пісні “Булька”. Це надзвичайно позитивне шоу для діток, адже його автор робить розпакування, які викликають у дітей великий інтерес. Також він проводить майстер-класи із виготовлення солодкої вати, разом з дітьми створює аплікації, співає з ними пісні та грається. Попри те, що шоу з’явилося в мережі недавно і поки не налічує великої кількості випусків, наявний матеріал можна назвати справді якісним контентом, який доцільно показати дітям, а все, що вони звідти почерпнуть, буде для них захопливим та корисним.

Не варто залишати поза увагою канали англійською мовою, які стануть дітям у нагоді дітям дошкільного віку для легкого та невимушеного засвоєння іноземної мови. Важливо зазначити, що її вивчення передбачено варіативною складовою Базового компоненту дошкільної освіти [1, 28], однак процес навчання має базуватись на науково обґрунтованих підходах, сприяти соціалізації дитини, вихованню культури та розвитку психічних процесів. На сьогодні у багатьох закладах дошкільної освіти здійснюється вивчення іноземної мови, а точніше оволодіння на базовому рівні основами фонетичних, лексичних та граматичних знань за допомогою різних засобів навчання й виховання. Такий процес дозволяє інтегрувати українське суспільство у міжнародний культурний простір і сприяє розширенню світосприйняття найменших українців.

До поширених каналів, які допоможуть вихователям закладів дошкільної освіти чи батькам у сім’ях почати легке й цікаве ознайомлення дошкільнят з іноземною мовою, можна зарахувати: “LittleBabyBum – Nursery Rhymes Kids Songs”, “Super Simple Songs”, “Dave and Ava Nursery Rhymes” тощо.

Англомовний канал **“Little Baby Bum – Nursery Rhymes Kids Songs”** створений 22 червня 2011 року, загальна кількість переглядів налічує 34 083 288 985. Це веселе та добре навчальне шоу для дітей, яке допоможе їм легко та невимушено засвоїти елементарні знання з англійської мови. Канал містить як короткі пісні з чудовою анімацією тривалістю близько двох хвилин для легкого запам'ятовування, що ідеально підійде для дітей дошкільного віку, так і пісні й мультфільми значно більшою тривалістю для дітей шкільного віку. Малюки можуть пірнати разом з чудовими героями пісень та мультфільмів у дивовижний світ добра та любові, де тварини радісно танцюють, автобуси дружать, чарівні зірки запалюють і співають колискові, а дощові дні ніколи не бувають сумні. Діти, співаючи разом з головними героями, навчаться рахувати англійською, вивчать англійську абетку, збільшать свій словниковий запас та навчаться складати короткі речення.

Канал корисний та повчальний для малюків, адже як стверджують самі його розробники, **“Little Baby Bum”** підтримує соціальні навички, зміцнює зв'язок з батьками за допомогою пісні та стимулює словниковий запас і пам'ять.

Англомовний канал **“Super Simple Songs”** заслуговує не меншої уваги за попередній, адже він створений у Канаді 2006 року командою вихователів; на сьогодні кількість його користувачів становить 31,5 млн. Діти вирушають у справжню музичну пригоду, слухаючи пісні, танцюючи та співаючи їх разом з героями. У результаті цього вони легко опановують іноземну мову, розвивають музичний слух, почуття ритму і просто весело проводять час. На каналі також є низка відео, де педагог Кейті співає чудові пісні, самотужки виконує їх на гітарі, а також проводить захопливі відеоуроки. Цей канал без сумніву корисний для опанування англійською мовою маленькими українцями, оскільки його творці постарались, щоб він був цікавим та захопливим для найменшої аудиторії.

Великою популярністю серед дітей дошкільного віку користується англомовний канал **“Dave and Ava Nursery Rhymes”**. Він налічує 14, 1 млн користувачів та 8 818 721 985 переглядів. Дейв та Ава – це двійко малят, які є головними героями мультсеріалу, створеного для дітей дошкільного віку. Ава – маленька дівчинка, переодягнена в кошеня, а Дейв – хлопчик у костюмі цуценяти, і вони разом зі своїми друзями: котиком Оскаром, овечкою Матильдою, мишеням Філіпом, павуком Іці, цуценям Бінго та іншими героями розважають дітей, занурюючи їх у дивовижний світ веселоців та пригод. Діти легко вивчать букви, цифри, форми, кольори та ще багато різного і корисного матеріалу.

Використання цієї платформи стане у пригоді вихователям закладів дошкільної освіти, оскільки вона містить багато актуального свіжого матеріалу для роботи з дітьми. Йдучи в ногу з часом, вихователі повинні, використовувати у своїй роботі різноманітні інновації, адже, як зазначає І. Дичківська, інноваційність є ознакою сучасності, і таке навчання зорієнтоване на динамічні зміни в навколишньому світі навчальної та освітньої діяльності [5, 9]. Створення YouTube-простору з якісним дитячим контентом всіляко сприяє розвитку дитини.

Поряд з цим вихователі мають навчати дітей, як слід правильно вибирати контент, які є обмеження в часі та яку шкоду при неналежному використанні це може викликати. Адже, доведено, що особливе значення у вихованні основ культури використання медіапродукції належить саме дошкільній освіті. Це потребує, своєю чергою, оновлення її змісту, зокрема шляхом розробки педагогічних умов, методів та прийомів виховання у дітей старшого дошкільного віку основ культури використання медіапродукції [11].

Висновки. Отже, в умовах сучасності інформаційно-комунікаційні технології успішно застосовуються вже з дітьми дошкільного віку. Можливості для розвитку дитини створює YouTube-простір, який доцільно використовувати в закладі дошкільної освіти. Необхідною умовою цього є застосування якісного контенту, який наповнює найпоширеніші та популярних каналів для перегляду найменших медіаспоживачів. Окреслено жанри, які користуються найбільшим попитом на платформі YouTube. Таким контентом на сьогодні є музичні відеоканали, розважальні шоу, відеоролики з розпакуваннями, канали з мультфільмами та казками тощо.

Досліджено лише частину цього великого медіапростору, який налічує значну кількість справді якісного матеріалу. На сьогодні є понад сотня україномовних YouTube-каналів для дітей, і їх кількість продовжує зростати з кожним днем, тому це питання завжди матиме широку площину для подальшого дослідження. На платформі YouTube розміщено чималу кількість якісних та хороших каналів для вивчення іноземної мови, що є актуальним для закладів дошкільної освіти та передбачено нормативно-правовою базою. Деякі з цих каналів розглянуто у нашому дослідженні.

Інтернет-ресурси та інформаційно-комунікаційні технології надають великі можливості для навчання розвитку дітей. Однак важливо пам'ятати, що вони не в змозі і не повинні повністю замінювати традиційні форми та методи навчання. Необхідно врахувати, що вони не можуть забирати надто багато часу у малюків, який розрахований для ознайомлення з довколишнім світом та живого спілкування. З огляду на це, дорослим потрібно розумно розпоряджатися всіма засобами навчання і правильно відводити для них час.

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Бедріна Н. С. (2021). Трансформація компонентів дитячої субкультури на YouTube-каналах Питання культурології, (37), 12–20. URL <https://doi.org/10.31866/2410-1311.37.2021.235993>
3. Борак Н. А., Маркова О. С. Підвищення якості освітньо-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі засобами ІКТ. Навчально-методичний посібник / Н. А. Борак - Вінниця, 2015. 114 с.
4. Вплив сучасних мультфільмів на психіку дітей. URL: <https://leleka.sumdu.edu.ua/uk/home/2-uncategorised/562-vpliv-suchasnikh-multfilmiv-na-psikhiku-ditini.html>

5. Дичківська І. А. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І. А. Дичківська. – К.: Академвидав, 2015. 304 с.
6. Концепція впровадження медіа-освіти в Україні. Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України. URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/11048/2010-09-29-kontseptsiiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini/>
7. Кухарська Н. Загрози безпеці дітей у соціальних мережах / Н. Кухарська, В. Кухарський // Безпека інформації. 2014. Т. 20, № 2. С. 169-175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bezin_2014_20_2_12.
8. Малай І. Мультики : поєднуємо приємне з корисним // Дошкільне виховання. 2014. №1. С. 20-23
9. Ребріна Д. О. Роль мультфільмів у формуванні та розвитку психіки дітей дошкільного віку. Теоретичні та методологічні проблеми сучасної педагогіки та психології : Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 08–09 листопада 2019 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. Миколаїв : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2019. 128 с. URL: https://novaosvita.com/wp-content/uploads/2020/03/PedPsy-Mykolaiv-Nov2019_v2.pdf#page=15
10. Саросеко М. (2016). Вплив мультфільмів на дітей : чому варто переглянути мультик, перед тим як показувати його дитині. URL: <https://klyovamama.com/uk/vplyv-multfilmiv-na-ditej/>
11. Семеняко Ю. Б. Вікові особливості сприймання дітьми дошкільного віку медіапродукції. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. праць. Бердянськ : БДПУ, 2018. Вип. 3. С. 114- 120.
12. Хобта О. Діти і YouTube: основні ризики викликані переглядом дитячого контенту відеохостингу. Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції «Критичне мислення в епоху токсичного контенту». Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2020. 494 с.

References:

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity [The basic component of preschool education]/ Naukovyi kerivnyk : Pirozhenko T.O. K.: Vydavnytstvo, 2021, pp. 38. [in Ukrainian]
2. Bedrina N. S. (2021). Transformatsiia komponentiv dytiachoi subkultury na YouTube-kanalakh. [Transformation of components of children's subculture on YouTube channels] Pytannia kulturolohii, (37),pp. 12–20. [in Ukrainian]
3. Borak N. A., Markova O. S. (2015). Pidvyshchennia yakosti osvitno-vykhovnoho protsesu v doshkilnomu navchalnomu zakladi zasobamy IKT [Improving the quality of the educational process in the preschool educational institution by means of ICT.] Navchalno-metodychnyi posibnyk / N. A. Borak - Vinnytsia, pp. 114. [in Ukrainian]
4. Vplyv suchasnykh multfilmiv na psykhyku ditei [The influence of modern cartoons on the psyche of children]. URL: <https://leleka.sumdu.edu.ua/uk/home/2-uncategorised/562-vplyv-suchasnykh-multfilmiv-na-psykhyku-ditini.html>
5. Dychkivska I. A. (2015) Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii [Innovation pedagogical technologies]: pidruchnyk / I. A. Dychkivska. K.: Akademvydav, pp. 304. [in Ukrainian]
6. Kontseptsiiya vprovadzhennia media-osvity v Ukraini [The concept of introducing media education in Ukraine]. Instytut sotsialnoi ta politychnoi psykholohii Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy. URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/11048/2010-09-29-kontseptsiiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini/>
7. Kukharska N.(2014) Zahrozy bezpetsi ditei u sotsialnykh merezhakh [Protecting the safety of children on social networks] / N. Kukharska, V. Kukharskyi // Bezpeka informatsii. T. 20, № 2. pp. 169-175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bezin_2014_20_2_12.
8. Malai I. (2014) Multyky : poiednuємо pryiemne z korysnym [Cartoons: combine pleasant with useful] // Doshkilne vykhovannia. №1. pp. 20-23. [in Ukrainian]

9. Rebrina D. O. (2019). Rol multfilmiv u formuvanni ta rozvytku psykhyky ditei doshkilnoho viku [The role of cartoons in the formation and development of the psyche of preschool children]. Teoretychni ta metodolohichni problemy suchasnoi pedahohiky ta psykholohii : Materialy II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Mykolaiv, 08–09 lystopada 2019 r.) / HO «Instytut innovatsiinoi osvity»; Naukovo-navchalnyi tsentr prykladnoi informatyky NAN Ukrainy. Mykolaiv : HO «Instytut innovatsiinoi osvity», pp. 128. URL: https://novaosvita.com/wp-content/uploads/2020/03/PedPsy-Mykolaiv-Nov2019_v2.pdf#page=15 [in Ukrainian]
10. Saroseko M.(2016) Vplyv multfilmiv na ditei : chomu varto perehlianuty multyk, pered tym yak pokazuvaty yoho dytyni[The impact of cartoons on children: why you should watch a cartoon before showing it to a child]. URL: <https://klyovamama.com/uk/vpliv-multfilmiv-na-ditej/>
11. Semeniako Yu. B. (2018) Vikovi osoblyvosti spryimannia ditmy doshkilnoho viku mediaprodukt sii[Age features of perception of media products by preschool children]. Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu. Serii: Pedahohichni nauky: zb. nauk. prats. Berdiansk: BDPU, Vyp. 3. pp. 114-120. [in Ukrainian]
12. Khobta O. (2020). Dity i YouTube: osnovni ryzyky vyklykani perehliadom dytiachoho kontentu videokhostynhu[Kids and YouTube: The main risks are caused by watching children's video hosting content.]. Zbirnyk statei Vosmoi mizhnarodnoi naukovo-metodychnoi konferentsii «Krytychne myslennia v epokhu toksychnoho kontentu». Kyiv: Tsentr Vilnoi Presy, Akademiia ukrain-skoj presy, pp. 494 : 218[in Ukrainian]